

Авторка статті:

**Павлина МАСОН,**

здобувачка

ОП Соціальна робота

Науковий керівник:

**Сергій КОТЛОВИЙ,**

кандидат педагогічних наук, доцент,  
доцент кафедри соціальних технологій

## **МОЛОДІЖНА СУБКУЛЬТУРА ЯК МЕЗОЧИННИК СОЦІАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ**

Субкультура – це певна частина загальної культури, сукупність норм і цінностей, елітарна система, яка має певні специфічні особливості та характеристики. З кожним роком в Україні кількість молодіжних субкультур зростає. Таким чином підвищується вплив на соціалізацію молоді. Середовище субкультур характеризується поступовою втратою соціальних та політичних інтересів, заміною морально-ціннісних орієнтирів зовнішніми правилами поведінки та способу життя, зниження рівня критичності у сприйнятті нової інформації. Представники молодіжних субкультур протиставляють себе суспільству, відповідно це знижує можливість їх соціалізації, професійної реалізації, ізоляції та особистої деформації. Опис молодіжних субкультур в теоретичному огляді майже нічим не відрізняються від характеристики субкультур загалом. Один важливий фактор – це учасники. Молодіжні субкультури виникають у різноманітних спільнотах людей. Це відбувається з метою самореалізації, самовизначення та самовираження [1].

Сьогодні існує велика кількість різноманітних субкультур. Як ті, що виникли безпосередньо в Україні й ті, що проникли із заходу в нашу культуру. Точні визначення типологій і класифікацій молодіжних субкультур залишаються складними та іноді неможливими. Проте є певні характеристики за якими можна загально поділити молодіжні субкультури: за соціально-правовою ознакою; за спрямованістю інтересів; за груповою ознакою [3].

Процес соціалізації особистості є складним, суперечливим і динамічним процесом. Важливу роль у ньому відграють різні фактори, зокрема й субкультура, як мезофактор соціалізації. Успіх соціалізації особистості у великому значенні залежить від впливу соціалізуючих агентів, які допомагають йому засвоїти потрібні соціальні ролі, норми та цінності, певні стереотипи поведінки. Велика кількість дослідників вивчали питання впливу молодіжних субкультур на соціалізацію індивідів. Зокрема Е. Гіденс, Ж. Піаже, Дж.Мід, Ч. Кулі, Е. Ерікосон, В. Павелкіна [2]. Вони досліджували різних агентів соціалізації, але найбільшу увагу приділяли: групі однолітків, соціальному оточенню та субкультурі. Молодіжні субкультури є універсальною формою адаптації молодих людей до мінливих умов існування, де особистості можуть не лише реалізувати свій рекреаційний потенціал, але й соціалізуватися через ідентифікації себе до субкультурного середовища. Широке поширення молодіжних субкультур свідчить також про недостатню соціальну адаптацію молоді, розвиток асоціальних установок її свідомості, які викликають асоціальні еталони її поведінки [2].

Проблема впливу молодіжних субкультурних угруповань на соціалізацію особистості стала предметом вивчення багатьох як вітчизняних, так й закордонних психологів, соціологів та педагогів. Таким чином, аналізуючи праці науковців з даного питання, можна зрозуміти, що специфіка соціалізації особистості в процесі включення до субкультурного простору є недостатньо розробленою і потребує конкретизації та систематизації.

*Використана література*

1. Завацька Л. М. Особливості детермінантного впливу молодіжної субкультури на соціалізацію учнівської молоді. *Практична психологія та соціальна робота*. 2009. №6. С.75-78.
2. Карпова А. В. Соціалізація підлітків в середовищі молодіжних субкультур. *Психологія: реальність і перспективи*. 2018. №11. С. 66-70.
3. Шапошникова І. В. Молодіжна субкультура в сучасному соціокультурному просторі. *Грані*. 2012. №4(84). С. 111-114. URL: [https://www.libr.dp.ua/text/grani\\_2012\\_4\\_27.pdf](https://www.libr.dp.ua/text/grani_2012_4_27.pdf).